

KULTURPLAN FÖR MITTNORDEN 2015 – 2017

Mittnordenkommitténs kulturarbetsgrupp 2015
Fastställd 2015-04-14

Mittnordiskt kultursamarbete

Kultursamarbetet i Mittnorden skall

- utveckla ett aktivt och engagerande kulturliv som drivkraft för en positiv och hållbar samhällsutveckling i Mittnorden.
- använda kulturen som verktyg för att förmedla de värderingar som knyts till strategin för Mittnordensamarbetet.

Kultursamarbetet i Mittnorden skall främja

- kulturell förståelse och kommunikation
- utbyte inom det professionella konstlivet
- utveckling av världsarven och gemensamma kulturarv inom Mittnorden
- kunskap, kompetens och teknikutveckling inom kulturområdet

Detta görs bland annat genom årliga tematiska kulturarrangemang och mötesplatser i de mittnordiska regionerna, inom exempelvis litteratur, film, teater, musik, slöjd, design och ung kultur.

Innehåll

1. Förord	4
2. Vad är Mittnorden?	4
3. Målsättning och strategier	5
4. Mittnordisk Kulturplan för perioden 2015 – 2017	6
5. Ekonomi	9
6. Utvärdering	9
7. Kultursamarbetet i Mittnorden – en kort historik	9

Bilagor:

- A. Medlemmar i Mittnordenkommitténs kulturarbetsgrupp 2015
- B. Mittnordiska kulturdagar 1984-2014
- C. Mittnordiska kulturpriser 1984-2014
- D. ProMidNord WP 5 Kultur

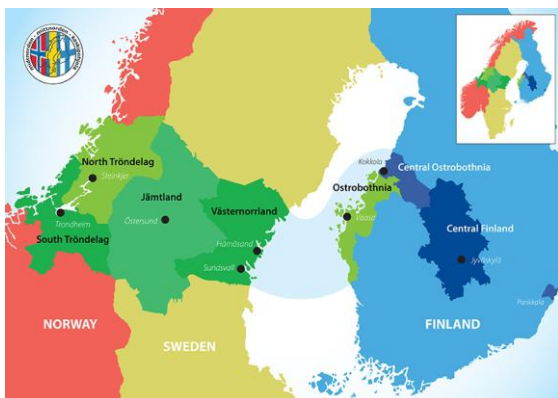
1. Förord

Kulturarbetsgruppen har verkat inom Mittnordenkommittén sedan 1984.

En *Kulturplan för Mittnorden 2004-2006* godkändes år 2003 och har sedan 2006 utvärderats och reviderats årligen. Kulturplanen utarbetas av kulturarbetsgruppen och godkänns av Mittnordenkommittén.

Denna *Kulturplan för Mittnorden 2015-2017* skall ge en grund för kultursamarbetet inom Mittnordenkommittén, vad gäller både årliga kultursatsningar och långsiktig planering av större gränsregionala projekt. Övergripande mål är att utveckla ett aktivt och engagerande kulturliv och att använda kulturen som verktyg för att förmedla de värderingar som knyts till strategin för Mittnordensamarbetet.

2. Vad är Mittnorden?

Mittnordenkommittén är ett gemensamt samarbetsorgan inom de mittnordiska regionerna belägna från Insjö-Finland i öst till Atlanten i väst. Mittnordenkommittén samarbetar med avsikt att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden baserad på historisk och kulturell samhörighet och gemensamt regionalt utvecklingsintresse.
www.mittnorden.net

Med utgångspunkt i ett gemensamt synsätt har kommittén samarbetat i projekt inom olika sektorer, bl.a. kultur, turism, kommunikation, näringslivsutveckling och utbildning.

Mittnordenkommitténs kansli är sedan 2008 beläget på Landstingets kansli i Härnösand. Mittnordenkommitténs verksamheter finansieras via medlemsavgifter samt en basfinansiering från Nordiska ministerrådet
www.norden.org

Mittnordenkommittén har sedan 1984 en kulturarbetsgrupp som leder planering och genomförande av olika kulturprojekt, se bilaga A.

Kultursamarbetet inom Mittnorden har varit särskilt framgångsrikt. Genom årliga kulturarrangemang skapar man forum där konstnärer, kulturarbetare och publik möts i en mittnordisk gemenskap. Varje år utdelas Mittnordens kulturpris och ett särskilt kulturpris för verksamhet med barn och unga i fokus. Mittnordenkommitténs insats inom kultursektorn har resulterat i ett brett och levande nordiskt kulturarbete.

3. Målsättning och strategier

3.1 Generella mål för Mittnordensamarbetet

I arbetet med att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden har Mittnordenkommittén fastlagt två övergripande samarbetsområden:

- Öst-västliga förbindelser
- Kultur och nordisk gemenskap

Mittnordenkommittén antog 2014 dokumentet "Mittnordisk samverkan – strategisk inriktning för 2015 – 2017" vari följande långsiktiga mål prioriteras:

- Mittnordenkommittén ska stärka Mittnorden nationellt och inom Europeiska unionen
- Mittnordenkommittén ska främja utvecklingen av nätverk
- Mittnordenkommittén ska initiera, delta i och driva utvecklingsprojekt

3.2 Mål för kultursamarbetet i Mittnorden

Övergripande mål

- Utveckla ett aktivt och engagerande kulturliv som drivkraft för en positiv och hållbar samhällsutveckling i Mittnorden.
- Använda kulturen som verktyg för att förmedla de värderingar som knyts till strategin för Mittnordensamarbetet.

Utvecklingsområden

1. Kulturell förståelse och kommunikation
2. Utbyte inom det professionella konstlivet
3. Utveckling av världsarven och gemensamma kulturarv inom Mittnorden
4. Kunskap, kompetens och teknikutveckling inom kulturområdet

Horisontella aspekter

- Mångfald och interkulturell dialog
- Tillgänglighet
- Jämställdhet
- Barn och unga

4. Mittnordisk Kulturplan för perioden 2015-2017

Ett av de generella målen för Mittnordenkommittén är att utveckla ett aktivt och engagerande kulturliv som drivkraft för en positiv samhällsutveckling i Mittnorden samt att använda kulturen som verktyg för att förmedla de värderingar som knyts till strategin för Mittnorden-samarbetet.

«Den nordiska gemenskapen omfattar förutom en gemensam förvaltningstradition även en kulturell gemenskap. Utmaningen i detta sammanhang är att aktivera nya grupper, och ta vara på den utvecklingskraft som finns i ett mångkulturellt samhälle, exempelvis de kreativa näringarna, och därmed bredda samarbetet inom Mittnorden. Mittnordenkommittén har för avsikt att fortsatt stödja ett brett kulturutbud inom Mittnorden med fokus på de tematiska kulturdagarna som arrangeras årligen. Mittnordenkommittén kommer att stimulera långsiktigt tematiskt samarbete mellan kulturinstitutioner i Mittnorden. Mittnordenkommittén vill synliggöra och stärka de demokratiska värderingar som ligger till grund för den nordiska välfärdsmodellen.» (ur Mittnordisk samverkan –strategisk inriktning 2015-2017)

Kulturarbetsgruppen strävar till att kulturarbete och kultursatsningar skall vara en integrerad del av kommande större gränsregionala projekt som Mittnordenkommittén tar initiativ till.

4.1. Kulturell förståelse och kommunikation

- Tematiska Mittnordiska Kulturarrangemang
Kulturarbetsgruppen arrangerar årligen kulturella mötesplatser. Nya teman för dessa utvecklas i enlighet med de mittnordiska regionernas egen särart och speciella sakkunskap. Planerna för åren 2015 – 2018 är följande:

Mittnordiska kulturella teman 2015-2018
2015 <i>Tema: Konst</i> <i>Plats: Västernorrland</i>
2016 <i>Tema: Interkulturell dialog</i> <i>Plats: Nord-Tröndelag</i>
2017 <i>Tema: Samisk kultur/Minoritetskultur</i> <i>Plats: Sör-Tröndelag</i>

2018

Tema: Kulturarv och museum

Plats: Jämtland Härjedalen

- Utdelning av Mittnordiska kulturpriser
Det årliga tematiska mittnordiska kulturpriset och det mittnordiska priset för barn och unga skall ge lyskraft och tyngd i det mittnordiska kulturarbetet.
- Stärka kontakten mellan kulturarbetare i Mittnorden och utveckla nätverk som kan bidra till ökat kultursamarbete och ökad sysselsättning
Mittnordenkommittén tog fram ett positionspapper för utveckling av Kreativa näringar i Mittnorden vid sitt höstmöte 2010. Se bilaga.

Resultatet av förstudien Litterära Hållplatser i Mittnorden som genomfördes 2011 ska kontinuerligt följas upp av Kulturarbetsgruppen.

Kulturarbetsgruppen ska kartlägga möjligheterna för att utveckla nätverket inom filmområdet i Mittnorden.

- Informations- och erfarenhetsutveckling
Informations- och erfarenhetsutveckling med koppling till tidigare samarbeten. Lärande av olika arbetsmetoder och goda exempel i regionerna.
- Arbeta för kulturell förståelse och kommunikation

4.2. Utbyte inom det professionella konstlivet

- Stimulera dialog
Kulturarbetsgruppen skall arbeta för utbyte och dialog mellan mittnordiska professionella kulturskapare.
- Artists in Residence
Idéer för samverkan och utbyte mellan gästateljéer utvecklas.

4.3 Utveckling av världsarven och gemensamma kulturarv inom Mittnorden

- Koppling mellan Höga Kusten, Kvarkens skärgård, Röros, Raumo, Petäjävesi och Korpilahti.
En kartläggning av UNESCO:s världs naturarv och världskulturarv inom Mittnorden lägger grund för gemensamma satsningar.
- Attraktivitet och besöksnäring

Gemensamt informationsmaterial och gemensamma satsningar introduceras kring det mittnordiska natur- och kulturarvet. Utvecklingen av upplevelsenäringarna fokuseras på det unika i mittnordiskt natur- och kulturarv.

4.4 Kunskap, kompetens och teknikutveckling inom kulturområdet

- Kultur och hälsa
Samarbetsformer utvecklas vad gäller utbyte, information och forskningsresultat om sambandet mellan kultur och hälsa.
- Digitala media
Samarbeten och mötesformer utvecklas genom digitala och sociala medier.
- Kompetensutveckling kring arrangörskap och evenemangskultur
Samarbetsformer utvecklas kring kompetensutveckling vad gäller arrangörskap och evenemangskultur.
- Design, hantverk, estetisk formgivning och miljögestaltning
Samarbetet utvecklas kring utbyten och kompetensutveckling av designfrågor och miljögestaltning.

5. Ekonomi

Mittnordenkommitténs kulturarbetsgrupp har ett anslag från Mittnordenkommittén som söks årligen. Därutöver söker kulturarbetsgruppen bidrag för utvecklingsprojekt hos olika EU-program samt från nationella fonder och andra offentliga aktörer.

6. Utvärdering

Kulturplanens mål och verksamhet följs upp löpande och utvärderas årligen i samband med revidering av kulturplanen. Mittnordenkommittén delges årligen gällande kulturplan.

7. Kultursamarbetet i Mittnorden – en kort historik

Mittnordiska kulturdagar har arrangerats årligen sedan 1984 och är den viktigaste kultursatsningen som genomförs av Mittnordenkommitténs kulturarbetsgrupp. Kulturdagarna har blivit betydelsefulla mötesplatser för kulturarbetare och konstnärer i Mittnorden. En förteckning över Mittnordiska kulturdagar enligt tema och ort finns i bilaga B.

Mittnordenkommitténs kulturpris har delats ut sedan 1984 och syftar till att stimulera till fortsatt arbete och engagemang inom kulturområdet i Mittnorden och bidra till profilering av regionen. Mittnordenkommitténs kulturpris med inriktning på verksamhet för barn och unga har delats ut sedan 2002 och skall stimulera till aktivt kulturengagemang för målgruppen. Samtliga pristagare finns i bilaga C.

ProMidNord - Hållbar Utveckling i Mittnordenregionen var ett projekt som genomfördes av Mittnordenkommittén inom ramen för Interreg IIIB Östersjön 2004-2007. Projektet syftade till att stärka Mittnordenregionens dragningskraft. Inom ramen för projektet genomfördes ett antal omfattande kultursatsningar som finns redovisade i bilaga D.

2010 arrangerade Kulturarbetsgruppen ett seminarium för kommitténs ledamöter kring kulturella och kreativa näringar. Ett positionspapper kring kreativa näringar i Mittnorden antogs.

Bilaga A: Mittnordenkommitténs kulturarbetsgrupp 2015

Mittnordenkommitténs kulturarbetsgrupp leder planering och genomförande av olika kulturprojekt. Medlemmarna representerar de mittnordiska regionerna och har per 1 januari 2015 följande sammansättning:

Sør-Trøndelags fylkeskommune, www.stfk.no

Knut Wik, knut.wik@stfk.no

Ersättare: Astrid Fuglås, astrid.fuglas@stfk.no

Nord-Trøndelags fylkeskommune, www.ntfk.no

Clas Rønning, clas.ronning@ntfk.no

Ersättare: Ragnhild Kvalø, ragnhild.kvalo@ntfk.no

Region Jämtland Härjedalen, www.regionjh.se

Jimmy Eriksson, jimmy.eriksson@regionjh.se

Ersättare: Ingrid Printz, ingrid.printz@regionjh.se

Landstinget Västernorrland, www.lvn.se

Märta Molin, marta.molin@lvn.se

Ersättare: Linda Nordlander Frisk, linda.nordlander.frisk@lvn.se

Österbottens förbund och Svenska Österbottens förbund, www.obotnia.fi, www.sofuk.fi

Tarja Hautamäki, tarja.hautamaki@obotnia.fi

Vivan Lygdbäck, vivan.lygdback@kulturosterbotten.fi

Mellersta Österbottens förbund, www.keski-pohjanmaa.fi

Anne Sormunen, anne.sormunen@keski-pohjanmaa.fi

Ersättare: Sanna-Maija Kauppi, sanna-maija.kauppi@kokkola.fi, City of Kokkola

Mellersta Finlands förbund - Keski-Suomi, www.keskisuomi.fi

Raija Partanen, raija.partanen@keskisuomi.fi

Ersättare: Virpi Heikkinen, virpi.heikkinen@keskisuomi.fi

Regionerna kan sända såväl ordinarie medlem som ersättare till kulturarbetsgruppens möten.

Ordförande i kulturarbetsgruppen är Knut Wik.

Sekreterare i kulturarbetsgruppen är Jimmy Eriksson.

Bilaga B. Tematiska Mittnordiska Kulturarrangemang 1984-2014

De årliga mittnordiska kulturdagarna är den viktigaste kultursatsningen som genomföres av Mittnordenkommittén. Arrangemanget sker årligen i olika regioner med olika teman.

Följande evenemang har genomförts till och med år 2014:

2014	Världsarv/Industriarv/Kulturarv	Pori/Rauma Satakunta/Österbotten
2013	Mat och design	Kauhajoki Södra Österbotten
2012	Form, design och hemslöjd	Östersund Jämtlands län
2011	Ung Kultur	Trondheim Sör-Tröndelag
2010	Kust-, sjö- och älvkultur i Mittnorden	Rörvik Nord-Tröndelag
2009	Midnordic Extreme 2009	Jyväskylä Mellersta Finland
2008	Scenkonstfestival	Sundsvall Västernorrland
2007	Medieproduktion i Mittnorden	Vasa Österbotten
2006	Litteratur i mångkulturens tecken	Östersund Jämtland
2005	Folkmusikfestival	Teuva Södra Österbotten
2004	Mittnordisk filmfest	Trondheim Sör-Tröndelag
2003	Modern dans	Savonlinna Södra Savolax
2002	Mittnordisk Jazz	Jyväskylä Mellersta Finland
2001	Mat och dryck i Mittnorden	Härnösand Västernorrland
2000	Folkemusikk, billedkunst	Stjørdal Nord-Tröndelag
1999	Ungdomens Musikuttryck	Östersund Jämtland
1998	KREA. Symposium för konstutb.	Vasa Österbotten
1997	Teaterfestival	Trondheim Sör-Tröndelag
1996	Offentlig miljö	Jyväskylä Mellersta Finland
1995	Filmen i Mittnorden	Sundsvall Västernorrland
1994	Barn i Mittnorden	Stiklestad Nord-Tröndelag
1993	Spill og dans	Oppdal Sör-Tröndelag
1992	Kulturturism	Östersund Jämtland
1991	Arkeologi och historia	Vasa Österbotten
1990	Brukskonst	Jyväskylä Mellersta Finland
1989	Arkiv och historia	Härnösand Västernorrland
1989	Mittnordisk Musikfestival	Sundsvall Västernorrland
1988	Litteratur	Korsholm Österbotten
1987	Konst och konsthantverk	Trondheim Sör-Tröndelag
1986	Körsång	Östersund Jämtland
1985	Kulturminnen och museum	Steinkjer Nord-Tröndelag
1984	Teater	Härnösand Västernorrland

De mittnordiska kulturdagarna har samlat många kulturarbetare och konstnärer genom 27 år och skapat grund för ett fortsatt samarbete på många plan. Kulturarbetsgruppen har arbetat med en framförhållning på minst tre år när det gäller kommande mittnordiska kultur dagar.

Bilaga C. Mittnordenkommitténs kulturpris 1984-2014

Mittnordenkommittén etablerade ett eget kulturpris år 1984. Priset skall stimulera till fortsatt arbete och engagemang inom kulturområdet i Mittnorden och har en tematisk inriktning som följer årets kulturdagar. För att överensstämma med övriga priser inom Mittnorden har prissumman reviderats till 30.000 SEK fr.o.m 2010 och utdelas efter nomineringar.

Följande personer, föreningar och grupper har erhållit priset:

2014	Döda Fallet, Jämtlands län/Kitinoja Byförening, Södra Österbotten
2013	Ilmajoen Makkamestrait, Södra Österbotten
2012	Österbottens Hantverk rf, Österbotten/Tomas Håkki Eriksson, Västernorrlands län
2011	Kulturkollektivet, Jämtlands län
2010	Frode Björu, Nord-Tröndelag/Kvarkens båtmuseum, Österbotten
2009	Jelmu Jyväskylä, Live Music Association, Mellersta Finland
2008	Ann och Tomas Jerbo, Västernorrland
2007	MediaCity vid Åbo Akademi, Österbotten
2006	Författare Carl-Göran Ekerwald, Jämtlands län
2005	Folkmusikensembeln Väkkärä, Södra Österbotten
2004	Filmproducent Yngve Saether, Nord-Tröndelag
2003	Savonlinna orkesterforening, Södra Savolax
2002	Keski-Suomen Kirjailijat ry, Författare i Mellersta Finland
2001	Barbro Uhlin, utveckling av mattraditioner, Västernorrlands län
2000	Maj-Britt Slapgard Larsen och Geir Erik Larsen, folkmusik och folkdans, Nor-Tröndelag
1999	Musikgruppen "Hoven Droven", folkmusik, Jämtlands län
1998	Veli Ekroos, utveckling av undervisning i bildkonst, Österbotten
1997	Anne Marit Sæther, Cirka-Teater, Sör-Tröndelag
1996	Jussi Jäppinen, byggnad och miljö, Mellersta Finland
1995	Håkan R. Johansson, filmen "Som en fluga", Västernorrlands län
1994	Tor Sivertsen, filmanimation, Nord-Tröndelag
1993	Randi och Peder Gullikstad, folkdans och folkdräkttradition, Sör-Tröndelag
1992	Sten Rentzhog, kulturturism, Jämtlands län
1991	Evert Baudou, arkeologi, Österbotten
1990	Jon Stokke, konsthantverk, Nord-Tröndelag
1989	Pekka Kostainen, kompositör, Mellersta Finland
1988	Gösta Ågren, litteratur, Österbotten
1987	Anders Åberg, bildkonst, Västernorrlands län
1986	Sångarbröderna, körsång, Jämtlands län
1985	Sverre Ödegård, kulturminne, Sör-Tröndelag
1984	Ralf Långbacka, teater, Österbotten

Mittnordenkommittén beslöt vid sitt vårmöte 2002 att inrätta ett särskilt kulturpris med inriktning på verksamhet för barn och unga. Detta pris skall stimulera barn och ungdomar till aktivt kulturengagemang. Prissumman har höjts till 30.000 SEK fr.o.m. 2010 och utdelas efter nomineringar till barn och ungdomar upp till 26 år, för att stimulera till fortsatt arbete och engagemang inom kulturområdet i Mittnorden. Priset kan också ges till organisationer, föreningar eller ungdomsgrupper med målgrupp upp till 26 år. Kulturarbetsgruppen fattar beslut om vem priset ska tilldelas efter remiss till mittnordiska ungdomsgruppen.

Riktlinjer och stadgar: www.mittnorden.net

Mittnordenkommitténs kulturpris för barn och unga har utdelats till

2014	Barnkulturnätverket BARK, Österbotten
2013	Jonna Jinton, Västernorrlands län
2012	Sabina Wärme, Jämtlands län
2011	Jyväskylä Parkour Academy, Mellersta Finland
2010	Torstein Grønningen, Sör-Tröndelag
2009	Toinen Vaihtoehto/The Other Alternative – publication, Österbotten
2008	Jonna Grimstoft, Västernorrlands län
2007	Webbkonstruktörerna Johnny Härtell och Tom Israels, Österbotten
2006	Föreningen Poesirum, Jämtlands län
2005	Eteläpohjalaiset Spelit r.y., Södra Österbotten
2004	Kulturarbetare Christina Johansson Thonman, Västernorrlands län
2003	Östersunds ungdomscirkus, Jämtlands län
2002	Jazzgruppen Otra Vez, Mellersta Finland

Bilaga D. ProMidNord WP5 Kultur

ProMidNord - Hållbar Utveckling i Mittnordenregionen var ett projekt som genomförts av Mittnordenkommittén inom ramen för Interreg IIIB Östersjön 2004-2007. Projektet syftade till att stärka Mittnordenregionens dragningskraft. Ett av fem delprojekt berörde kultur. Inom ramen för projektet genomfördes ett antal omfattande kultursatsningar:

- Mittnordiskt artistforum: Mötesplats för musikfestivalsarrangörer
- *Oktober 2005 i Vasa, Österbotten*
- Grafisk form i fokus: Utställning och seminarium kring grafisk design
- *November 2005 – februari 2006 i Sundsvall, Västernorrland*
- Nordens Gröna Teater: En teaterproduktion och festival för ungdomar kring miljöfrågor
- *Juni 2006 i Verdal - Levanger, Nord-Trøndelag*
- Bildande konst ÆØÅ: En konstnärsträff kring miljökonst, där mittnordiska konstnärer samarbetar kring "ett projekt ute og en utställning inne"
- *Augusti - september 2006 i Klæbu, Sør-Trøndelag*
- MidNordic Days - More Than This: Utställningsturné
- *Oktober 2006 – juni 2007 i alla mittnordiska regioner*
- Folkmusik på väg: Unga spelmän berättar om folkmusiktraditioner i Mittnorden
- *April 2007 i hela Mittnorden – koordinering Jämtland*
- Turister på museum: Ett seminarium kring grön turism
- *Juni 2007 i Nyslott, Södra Savolax*
- Arkeologi: Ett symposium kring det gemensamma kulturarvet
- *Juni 2007 i Saarijärvi, Mellersta Finland*

Inom ramen för den turnerande utställningen MidNordic Days - More Than This lyfter man fram alla fem teman inom ProMidNord.

Förvaltande av ideér och vidareutveckling av nätverk ingår i kulturarbetsgruppens löpande arbete.